

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Handelingen 14, 8 - 18
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Gezang 145 : 1 - 4 (heerlijkheid van Gods naam)**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Schriftlezing : Handelingen 14 : 1 - 18**
- 6 Zingen : Psalm 65 : 5 en 6 (dankbaarheid voor gewas)**
- 7 Tekst : Handelingen 14 : 8 - 18 (wordt niet opnieuw gelezen)**
- 8 Prediking**
- 9 Zingen : Lied 350 : 1 en 4**
- 10 Geloofsbelijdenis van Nicea**
- 11 Zingen : Gezang 165 (machtig God, sterke Rots)**
- 12 Dankzegging en gebed**
- 13 Inzameling van de offergaven**
- 14 Slotzang : Psalm 138 : 1 en 3 (tussen alle goden de HERE bezingen)**
- 15 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

'Verkeerd verbonden', zo luidt het thema voor deze dankdienst. Het is een uitdrukking uit de oude doos. Uit de tijd dat er nog geen volautomatische telefooncentrales waren. Als je dan iemand wilde spreken, dan belde je eerst naar een telefoniste die voor een groot schakelbord zat en je vroeg haar om je door te verbinden met een bepaald nummer. Via een snoer met stekkers werd jij dan verbonden met degene die je wilde spreken. **[Telefooncentrale]** Dat ging de meeste tijd goed, maar soms krijg je wel eens de verkeerde persoon aan de lijn, omdat de telefoniste de stekker niet in het goede contact had gestoken. Dan zeiden de mensen: 'O, dan ben ik verkeerd verbonden.' Later, toen er volautomatische telefooncentrales kwamen en er geen mens meer aan het verbinden te pas kwam, bleven de mensen dat ook zeggen. Want zeggen dat je het verkeerde nummer hebt gedraaid, is toegeven dat je zelf een fout hebt gemaakt. En dat doen veel mensen liever niet. Nu hoor je het nog maar zelden door mensen zeggen: 'O, dan ben ik verkeerd verbonden.'

Wat het telefoonverkeer betreft hoeven we ons tegenwoordig weinig zorgen te maken over verkeerde verbindingen. Maar in geestelijk opzicht komt dit probleem helaas heel veel voor. In onze tekst voor vanavond zien we daar een duidelijk voorbeeld van. En voor ons die vanavond bij elkaar gekomen zijn om te danken voor het feit dat de boeren de oogst hebben kunnen binnenhalen en de economie is blijven draaien, is het ook heel belangrijk wie wij daarvoor gaan danken. Je zou kunnen zeggen dat het heel goed zou zijn als we de boeren en tuinders in ons land zouden gaan bedanken. Want zij hebben toch maar de gewassen gezaaid die we eten. Zij hebben de planten en de dieren verzorgd. Zij hebben de oogst binnengehaald en de dieren vetgemest. Zonder hun werk zouden we maar weinig te eten hebben. En als er in ons land geen goede managers zouden zijn die ondernemingen draaiende houden, dan staan we bijna allemaal binnenkort op straat. En als we geen mensen hebben die bij de overheid werken, dan loopt het leven ook in de soep. Ook iets om dankbaar voor te zijn. En als er geen meesters, juffen, leraren en leraressen zijn om de kinderen onderwijs te geven, dan leren de kinderen ook niet veel en zal dat ook niet goed voor de economie zijn. Als er geen doktoren en verpleegsters zijn, dan ziet het er ook slecht voor ons uit. Wie gaat je dan helpen als je ziek bent? En zo zou ik nog wel even door kunnen gaan. Ze zijn als mensen zo afhankelijk van

elkaar. Als je na zou gaan hoeveel mensen op de een of andere manier betrokken zijn geweest bij de aardappel die u misschien vanavond op uw bord hebt gehad, dan zou je verstoeld staan. Dat gaat waarschijnlijk om tientallen mensen. Toch zijn we hier vanavond niet bij elkaar om al die mensen te bedanken, maar om de HERE te danken.

In onze tekst van vanavond gaat het ook over mensen die in geestelijk opzicht verkeerdt verbonden zijn. Onze tekst brengt ons in Lystra. Een plaats aan de zuidelijke kant van midden Turkije. **[Kaart + foto]** De plaats ligt in het binnenland en de foto geeft u een indruk van de landstreek in het voorjaar. In de tijd van Paulus was de streek meer bewoond dan vandaag. In de dagen van Paulus was Lystra een kleine stad. In tegenstelling tot Ikonium waar Barnabas en Paulus daarvoor waren geweest woonden er maar weinig Joden, want er was geen synagoge. Onderweg hadden ze ervaren hoe de HERE ze met zijn zegen volgde. Want God zette de verkondiging van Paulus kracht bij door hen te kenen en wonderen te laten verrichten. Dit is goed om te beseffen zeker nu er vanuit de charismatische beweging zoveel nadruk wordt gelegd op wonderen van genezing. Wonderen staan nooit op zichzelf. Ze dienen altijd de verkondiging van Gods Woord. Dat was al zo bij de Heer Jezus. Ze dwongen de mensen na te denken over wie Jezus Christus is. Bij de apostelen is het ook zo geweest. Ze zijn bedoeld om de kracht en de echtheid van het gepredikte Woord te onderstrepen. **[Onderstrepen echtheid]** Ze zijn als het ware een handtekening van God onder het verkondigde evangelie.

In Lystra zat een man op straat die verlamd was. Niet door een ongeluk, maar vanaf zijn geboorte had hij geen kracht in zijn benen en hij had dus ook nooit kunnen lopen. Hij luisterde met aandacht naar Paulus. Waar Paulus het op dat moment over had, weten we niet. In ieder geval valt op een gegeven moment het oog van Paulus op deze man. En Paulus ziet iets van geloof bij hem. Door wat Paulus vertelde was er in het hart van deze man hoop gekomen. Hoop op deze God over wie Paulus vertelde. Je kunt dat soms zo zien bij mensen. Als ze geraakt worden en weer iets van hoop gaan zien in een verdriete en voor hun gevoel uitzichtloze situatie. Weer wat fonkeling in de ogen. Mondhoeken die wat omhoog komen. Wie zal het zeggen. Paulus ziet in ieder geval bij deze man het geloof hij dat hij genezen kon worden van zijn verlamming. En Paulus roept de man toe dat hij overeind moet komen en op zijn benen moet gaan staan. En dat doet de man. Hij springt op en begint te lopen. Dat is onvoorstelbaar als je daarover nadenkt. Dat hij kracht in zijn benen krijgt is al een enorm wonder. Maar wat het helemaal zo bijzonder

maakt, is dat deze man gelijk kan lopen. **[Gelijk lopen]** Als we nagaan hoeveel tijd kleintjes nodig hebben om te leren lopen. Dat is niet alleen een kwestie van kracht, maar ook van balans. Van vaardigheid. U moet maar eens heel langzaam lopen en precies nagaan wat u dan allemaal doet. Het verplaatsen van je gewicht. Op een bepaald moment je voet optillen. Dan sta je nog maar op één been. Je voet naar voren brengen, neerzetten, evenwicht vinden, je andere voet optillen, enz. Een complex gebeuren. En deze man die nog nooit een voet had verzet, kan ik één keer lopen. Het is een onvoorstelbaar wonder.

Dat Lystra vervolgens in rep en roer is is dan ook heel begrijpelijk. Bij ons zou het zeker bij Hart van Nederland op televisie komen. Zoiets hebben de mensen in Lystra nog nooit gezien. Welk mens beschikt over zulke krachten? Paulus had de man niet aangeraakt.. Niet een of andere geheime formule uitgesproken. Nee, in helder verstaanbaar Grieks had hij de man toegeroepen om overeind te komen en te gaan staan. Hoe komen deze mannen aan een dergelijke macht? Voor de mensen in Lystra is er maar één mogelijke verklaring: dit zijn geen gewone mannen. Dit zijn goden in de gedaante van mensen. De oudste moet wel de oppergod Zeus zijn en degene die het woord doet, moet wel Hermes zijn. Want Hermes is de boodschapper van de goden. Goden zijn dus neergedaald in hun stad en hebben hun macht laten zien. Dus moeten zij de goden een gepast onthaal geven. Ze moeten ze eer bewijzen. Dus komt de priester uit de tempel van Zeus met stieren aanzetten. Stieren die versierd zijn met bloemenkransen. Met de bedoeling om ze te offeren. Paulus en Barnabas hadden eerst niet helemaal door wat de mensen van plan waren. Want in hun opwindung waren ze in het Lykaonisch gaan praten. Een taal of dialect dat Paulus en Barnabas niet verstonden. Maar toen ze door kregen wat de inwoners van Lystra van plan waren, waren ze geschokt. **[Geschokte apostelen]** Dit was absoluut niet de bedoeling. Ze waren niet gekomen om zelf aanbeden te worden. Ze waren gekomen om deze mensen tot aan bidding van de HERE te brengen. Zo kwamen ze alleen maar van de regen in de drup. Resoluut scheuren zij hun kleren om hun ontzetting te laten zien en om de mensen zover te brengen dat ze stoppen met deze dwaasheid. En ze gooien zich tussen de mensen en zorgen ervoor dat ze stoppen met de voorbereiding voor het offeren van de stieren en de rest van dit ongewenste circus. En ze roepen het uit: 'Wat doet u toch? Wij zijn mensen net als u!'

Hier blijkt dus hoe verkeerd deze mensen verbonden zijn. Ze willen twee mensen gaan vereren alsof het goden zijn. Alsof Paulus en Barnabas deze man door hun eigen kracht hebben genezen. Alsof zij dat zouden kunnen! Die macht hebben ze helemaal niet. Die macht heeft alleen de HERE. Die moeten ze dan ook eren. Aan Hem moeten ze hun stieren offeren en niet aan hun! En dat gaat Paulus deze mensen uit Lystra uitleggen. Want hij zegt dat hun boodschap is dat ze nu juist geen afgoden moeten vereren, maar de levende God, die de hemel en de aarde en de zee heeft geschapen en alles wat daar leeft. Paulus tekent God hier als de Schepper van hemel en aarde. Zodat gelijk duidelijk is, dat deze God als Schepper dus ook de macht heeft om mensen te genezen. Om verlamden weer te laten lopen. Van Hem komt de kracht waardoor ze de man hebben kunnen genezen. Het is Gods werk en zij zijn niets meer dan instrumenten in de handen van God. En Paulus gaat nog verder met het vertellen over de kracht en zorg van God. Want hij laat ze zien deze God voor hun heeft gezorgd. Ook al die tijd dat ze Hem niet kenden, was Hij het die het heeft laten regenen. Hij was het die vruchtbaarheid heeft gegeven. Zodat de gewassen die ze hadden gezaaid waren opgekomen en vruchten hebben gedragen. Zodat aan de bomen olijven en fruit groeiden. Zodat het vee zijn jongen wierp. **[De HERE zorgt]** Zodat zij overvloedig konden eten en daarvan konden genieten. De God door wie deze verlamde heeft genezen heeft al de eeuwen voor u gezorgd. Zelfs al kenden jullie Hem niet en hebben jullie Hem niet de eer gegeven die Hem toekwam vanwege al deze zegeningen.

Paulus tekent hier de HERE in zijn goedheid en geduld. Want ook al hebben ze Hem niet de eer gegeven die God toekwam, toch heeft Hij al die tijden goed voor ze gezorgd. Wat een fantastische God is dat die zoveel geduld met mensen heeft. Hij heeft zulke grote krachten en zelfs al geven mensen de eer die aan Hem toekomt aan anderen, toch blijft Hij voor die mensen zorgen. Maar nu is de tijd van de onwetendheid voorbij. God heeft de volken hun eigen weg laten gaan, maar nu komt Hij zich aan de volken bekend maken door zijn boodschappers. Boodschappers als Paulus en Barnabas. Wat een genade en zorg van deze God.

Maar dan mogen ze nu ook niet langer doorgaan op hun zondige weg. Nu moeten ze zich met deze God verbinden. Nu moeten ze Hem de eer gaan geven die Hem toekomt. Nu moeten ze op Hem gaan vertrouwen voor hun dagelijks brood. Nu moeten ze op Hem vertrouwen in tijden van ziekte. Nu moeten ze op Hem vertrouwen als het gaat om

de komst van kinderen. Nu moeten ze tot Hem bidden om regen en zonneschijn. Nu moeten ze Hem vragen of Hij vrede en rust wil geven. Nu moeten ze Hem vragen om een goede overheid en eerlijke gezagsdragers. En dat geldt dus ook voor ons hier in Nederland. Waar het evangelie van Jezus Christus honderden jaren later werd verkondigd als in Lystra. We leven in een zeer complexe samenleving. We hebben te maken met een wereldeconomie. Als in de Verenigde Staten van Amerika banken in de problemen komen, heeft dat ook invloed op ons leven. Alle landen zijn met elkaar verbonden en dat we kunnen leven zoals we nu doen, kan alleen maar die al die verbanden die er wereldwijd zijn. *[Verbinden met God]* Maar we mogen daarbij nooit vergeten dat al die mensen, hoog- en laaggeplaatst, invloedrijk en zonder invloed, allemaal instrumenten zijn in de hand van de HERE. Precies zoals wij. Precies zoals jullie moeders, jongens en meisjes. Moeders die voor jullie zorgen en mogelijk ook nog betaald werk buitenshuis doen, zodat er voldoende geld is om de noodzakelijke dingen te kopen. Precies zoals jullie vaders die elke dag weer naar hun werk gaan. Precies zoals deze ambtsdragers die voor de gemeente zorgen. Al die mensen zijn door de HERE geschapen, hebben van de HERE hun plek gekregen. Hebben van de HERE hun gaven gekregen waardoor ze hun taak kunnen verrichten. Het is allemaal aan de HERE te danken, dat we het zo goed hebben en dat we elke dag weer kunnen genieten van eten en drinken en alles wat we voor ons bestaan nodig hebben.

Amen